

Sygn. akt III Ca 2026/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędzia SO Krystyna Hadryś

SR (del.) Roman Troll (spr.)

Protokolant Aneta Puślecka

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa G. G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o ustalenie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 17 września 2013 r., sygn. akt I C 285/13

- 1) ***prostując w punkcie 1 sentencji zaskarżonego wyroku oznaczenie daty końcowej okresu ubezpieczenia z „10 września 2013 r.” na „9 września 2013 r.” oddala apelację;***
- 2) ***zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.***

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Krystyna Hadryś

Sygn. akt III Ca 2026/13

UZASADNIENIE

Powód G. G. złożonym dnia 9 kwietnia 2013 roku, domagał się ustalenia, że zawarł z pozwanym (...) Towarzystwo (...) Spółką Akcyjną w W. umowę ubezpieczenia samochodu osobowego marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, autocasco wypadkowego i kradzieżowego oraz Programu Pomocy Samochodem Zastępczym A. Opony za okres od dnia 10 września 2012 roku do dnia 9 września 2013 roku, domagał się nadto zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu żądania pozwu wskazał, że za pośrednictwem środków komunikacji na odległość zawarł z pozwanym, który jest ubezpieczycielem, umowę ubezpieczenia pojazdu marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...), opłacił składkę, otrzymał polisę nr (...).

Pozwany w złożonej odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania twierdząc, iż nie zawarł z powodem umowy ubezpieczenia.

Sąd Rejonowy w Rybniku ustalił następujący stan faktyczny:

Pismem z dnia 6 września 2012 roku, nadanym 7 września 2012 r., powód G. G. wypowiedział pozwanemu umowę ubezpieczenia (...) swojego pojazdu marki C. o numerze rejestracyjnym (...). Pozwany otrzymał to pismo w dniu 13 września 2012 roku. Po wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia z powodem skontaktowali się telefonicznie przedstawiciele pozwanego i zaoferowali mu nową umowę, a powód przystał na te warunki i pozwany polisą numer (...) z dnia 10 września 2012 roku potwierdził powodowi zawarcie umowy ubezpieczenia samochodu powoda marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w następującym zakresie i terminach:

- Auto Casco wypadkowe w/g OWU Auto Casco obowiązujących od dnia 17 stycznia 2012 roku - począwszy od dnia 10 września 2012 roku do dnia 9 września 2013 roku;

- Auto Casco kradzieżowe w/g OWU Auto Casco obowiązujących od dnia 17 stycznia 2012 roku - począwszy od dnia 10 września 2012 roku do dnia 9 września 2013 roku;

- OC - odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego - począwszy od dnia 10 września 2012 roku do dnia 9 września 2013 roku;

- Programu Pomocy z Samochodem Zastępczym i A. Opony w/g OWU Program Pomocy z Samochodem Zastępczym i A. Opony obowiązujących od dnia 12 kwietnia 2012 roku - począwszy od dnia 10 września 2012 roku do dnia 9 września 2013 roku.

Całkowita składka do zapłacenia z tytułu polisy numer (...) z dnia 10 września 2012 roku, zgodnie z treścią polisy wyniosła 1 601,19 zł, w tym kwota z tytułu OC w wysokości 650,20 zł. Dokumenty te pozwany przesłał powodowi.

Powód otrzymał od pozwanego również Certyfikat Polisy OC - numer polisy: (...) - seria certyfikatu (...). W treści wskazanego certyfikatu podano, że dotyczy on umowy zawartej z (...) Towarzystwo (...) Spółką Akcyjną w W., oznaczono okres ubezpieczenia od dnia 10 września 2012 roku do dnia 9 września 2013 roku, podano całkowitą składkę za polisę w kwocie 1 601,19 zł oraz wypisano dane powoda G. G. jako właściciela pojazdu marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

W dniu 17 września 2012 roku powód przelewem opłacił składkę w wysokości 1 601,19 zł na rzecz pozwanej, wpisując w tytule wskazanego przelewu „Składka za ubezpieczenie, nr polisy (...) za C.”.

Pozwany dokonana przez powoda w dniu 17 września 2012 roku wpłatę składki za polisę numer (...) przyjął bez zastrzeżeń.

Pismem z dnia 31 stycznia 2013 roku pełnomocnik powoda podniósł, że powód nie jest w stanie zgłosić telefonicznie szkody, która nastąpiła w pojeździe ponieważ osoby przyjmujące zawiadomienia odmawiają rejestracji szkody.

Pozwany, pismem z dnia 21 lutego 2013 roku, poinformował pełnomocnika powoda, że umowa ubezpieczenia sygnowana (...) została przez ubezpieczającego wypowiedziana dnia 7 września 2012 roku poprzez dostarczenie towarzystwu ubezpieczeń pisemnego oświadczenia o rezygnacji z przedłużenia polisy zgodnie z zapisem art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2013 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych oraz wskazała, że opłacenie składki po fakcie nieprzedłużenia polisy nie jest równoznaczne z prolongacją umowy ubezpieczenia, i poinformował, że w związku z powyższym ochrona ubezpieczeniowa zakończyła się z dniem 9 września 2012 roku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem z dnia 17 września 2013 r. ustalił, że powód G. G. zawarł z pozwanym (...) Spółka Akcyjna w W. umowę ubezpieczenia samochodu osobowego marki C. (...) numer rejestracyjny (...) A w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, autocasco wypadkowego i kradzieżowego oraz Programu Pomocy z Samochodem Zastępczym i A. Opony na okres od 10 września 2012 roku do 10 września 2013 roku (pkt 1) oraz zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na

rzecz powoda G. G. kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2).

W swoich rozważaniach Sąd Rejonowy wskazał na możliwość skutecznego dochodzenia przez powoda ochrony w trybie art. 189 kpc, który ma w tym interes prawny, gdyż nie może on dokonać u pozwanego skutecznego zgłoszenia szkody w pojeździe, ponieważ pozwany odmawia mu rejestracji szkody, a zatem jedynie orzeczenie ustalające istnienie spornego stosunku prawnego (umowy ubezpieczenia) zapewni powodowi skuteczną ochronę prawną. Ponadto pozwany poprzez wystawienie i przesłanie dokumentu ubezpieczenia potwierdził powodowi fakt skutecznego zawarcia między stronami umowy ubezpieczenia o numerze polisy: (...) na okres od 10 września 2012 roku do 9 września 2013 roku (art. 809 § 1 kc). Sama zaś okoliczność uprzedniego wypowiedzenia przez powoda, w dacie 7 września 2012 roku (data nadania pisma listem poleconym) umowy ubezpieczenia (...) pojazdu marki C. o numerze rejestracyjnym (...) w żaden sposób nie pozbawiała powoda możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia z pozwanym na warunkach oznaczonych w polisie (...), co zresztą nastąpiło i potwierdzają to dowody z dokumentów.

Wskazał także, że wypowiedzenie dokonane w trybie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2013 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych dotyczy jedynie umowy ubezpieczenia OC (co wynika *expressis verbis* z treści cytowanego przepisu), podczas gdy pozwany dokumentami w postaci przesłanej polisy numer (...) oraz certyfikatu potwierdził powodowi zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie przekraczającym ubezpieczenie obowiązkowe OC i obejmującym również ubezpieczenia dobrowolne ((...) Casco wypadkowe i kradzieżowe), a także inne dodatkowe pakiety ubezpieczeniowe, również o dobrowolnym charakterze (Program Pomocy z Samochodem Zastępczym oraz A. Opony).

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z art. 98 § 1 i 3 kpc.

Apelację od tego wyroku złożył pozwany zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenia prawa procesowego:

a. art. 231 kpc poprzez błędne jego zastosowanie skutkujące uznaniem, że doszło do zawarcia nowej umowy ubezpieczenia po złożeniu przez powoda wypowiedzenia, co pozostaje w oderwaniu od okoliczności doręczenia pozwanej dokumentu wypowiedzenia,

b. art. 245 kpc poprzez jego niezastosowanie, co skutkowało uznaniem, że doszło do zawarcia przez powoda z pozwanym nowej umowy ubezpieczenia

oraz wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy oraz przeprowadzone przez ten Sąd rozważania prawne są prawidłowe i jako takie Sąd Okręgowy uznaje jej jako własne. Należy jednak podkreślić, że pomimo tych prawidłowych ustaleń i rozważań w zaskarżonym wyroku doszło do oczywistej omyłki pisarskiej, gdyż wskazano, że okres na jaki została zawarta umowa obejmuje swym zakresem także 10 września 2013 r., podczas, gdy z żądania pozwu oraz z polisy (...) /k. 11 – 12/, a także z samego uzasadnienia wynika, iż została ona zawarta do 9 września 2013 r.

Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Rejonowy mieści się w granicach określonych przepisem art. 233 § 1 kpc, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie została przekroczona granica swobodnej oceny dowodów, a wnioski co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, a zaoferowanych przez obie strony, równocześnie Sąd Rejonowy poddał ocenie w sposób kompleksowy i właściwy cały materiał dowodowy zebrany w sprawie. Pozwany nie wykazał, iż Sąd Rejonowy uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, tymczasem tylko takie uchybienia mogą być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów, a nie jest wystarczające samo przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu (por. wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 6 listopada 1998 r., sygn. akt II CKN 4/98,LEX nr 50231). Należy bowiem podkreślić, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż do zawarcia nowej umowy pomiędzy stronami doszło, a nadto ustalił prawidłowo jej zakres.

Pozwany zdaje się nie zauważać, że w sprawie doszło do wypowiedzenia umowy przez powoda pismem z dnia 6 września 2012 r. /k. 27/, ale wypowiedzenie to dotyczyło umowy potwierdzonej polisą nr (...) i nie mogło dotyczyć umowy potwierdzonej polisą z 10 września 2012 r. nr (...), natomiast samo doręczenie tego wypowiedzenia po przesłaniu powodowi nowej polisy nie mogło stanowić wypowiedzenia tej nowej polisy, która dotyczy nie tylko ubezpieczeń obowiązkowych, ale także dobrowolnych.

Z treści art. 28 ust. 1 i 1 a ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 392) wynika domniemanie zawarcia umowy ubezpieczenia OC na kolejne 12 miesięcy, a ubezpieczyciel w przypadku zawarcia takiej umowy potwierdza to dokumentem ubezpieczenia. Taka polisa nr (...) potwierdzająca zawarcie nowej umowy znajduje się w aktach sprawy i wbrew zarzutom pozwanego jest podpisana /k. 11 – 12/. Nie doszło więc do naruszenia art. 245 kpc.

W sprawie istotne jest ustalenie jaki skutek miało wypowiedzenie przez powoda pismem z dnia 6 września 2012 r. umowy potwierdzonej polisą nr (...), dla umowy potwierdzonej polisą z 10 września 2012 r. nr (...). Jak już wcześniej zauważono nie mogło ono odnosić się to tej nowej umowy, pomimo dotarcia treści tego oświadczenia do pozwanego już po przesłaniu powodowi polisy z 10 września 2012 r., albowiem po wysłaniu przez powoda wypowiedzenia telefoniczne skontaktowali się z nim przedstawiciele pozwanego oferując nową umowę. Pozwany kontestując ten telefoniczny kontakt wskazuje, że nie prowadzi się aktywnej sprzedaży do klientów, którym umowy automatycznie się przedłużają, ale ten zarzut nie może być uwzględniony, gdyż polisa potwierdzająca zawarcie umowy tylko w jednej części dotyczy umowy automatycznie przedłużającej się (OC), a w pozostałym zakresie dotyczy ubezpieczeń dobrowolnych, które automatycznie się nie przedłużają. Logicznym więc pozostaje stwierdzenie, że kontakt telefoniczny z powodem ze strony pozwanego wystąpił jeszcze przed dotarciem do niego oświadczenia powoda o wypowiedzeniu umowy, ale już po jego wysłaniu, gdyż ustalono z nim także warunki zawarcia umowy w zakresie ubezpieczenia dobrowolnego. Przy braku takich ustaleń pozwany nie wiedziałby jaki dokument potwierdzający zawarcie ubezpieczenia wysłać. Dlatego też zasadnym jest przyjęcie, że doszło do zawarcia nowej umowy ubezpieczenia od dnia 10 września 2012 r. do dnia 9 września 2013 r. Potwierdza to także przyjęcie przez pozwanego składki w ustalonej w polisie wysokości, a przelanej 17 września 2012 r. właśnie do tej polisy. Z powyższych względów można z tych faktów konstruować zasadne domniemanie faktyczne zgodnie z art. 231 kpc.

Dlatego też zarzuty apelacji są bezzasadne i jako takie nie zasługiwały na uwzględnienie.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu:

- a. o art. 385 kpc w związku art. 189 kpc, art. 805 § 1 kc i art. 809 § 1 kc oraz art. 350 § 3 kpc z uwagi na oczywistą omyłkę pisarską w wyroku w zakresie wskazania ostatniego dnia obowiązywania ubezpieczenia należało orzec jak w pkt. 1 wyroku dokonując sprostowania w zakresie oczywistej omyłki pisarskiej oraz oddalając apelację pozwanego jako bezzasadną,
- b. o art. 98 § 1 i 3 kpc w związku z § 6 pkt 3 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461) orzeczono o kosztach postępowania nakładając na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, albowiem powód wygrał sprawę w postępowaniu odwoławczym, dlatego też należy się powodowi zwrot kosztów wynagrodzenia jego pełnomocnika w wysokości 300 zł.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Krystyna Hadryś